

ת"פ 69610/01/20 - מדינת ישראל נגד מהנד מסארוה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 69610-01-20 מדינת ישראל נ' מסארוה

בפני כבוד השופטת אילה אורן

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י לשכת התביעות שלוחת כפר סבא

נגד

מהנד מסארוה ע"י עוה"ד אורי בר עוז ועוה"ד נדיר ברנסי

הנאשם

החלטה

1. בפתח דיון הוכחות שהתקיים לפני ביום 24.2.21 נדונה עתירה שהגיש הנאשם לגילוי ראייה חסויה, לפי סעיף 45(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן: "פקודת הראיות"), בה התבקשה חשיפת זהותו של מוסר ידיעה מודיעינית (מספר 19-2070-348) (להלן: "הידיעה") ומועד מסירתה המדויק.

הידיעה עמדה בבסיס צו שניתן בבית משפט השלום בפתח-תקווה לחיפוש בבית בו מתגורר הנאשם יחד עם משפחתו המורחבת, בעוד מושאי הצו היו אביו ואחיו.

2. לאחר שנשמעו טענות הצדדים, ונערך דיון במעמד המאשימה וקצין המודיעין של תחנת טייבה במהלכו הוצגו החומרים החסויים הרלוונטיים, הוריתי על דחיית העתירה ושמיעת פרשת התביעה החלה באותו מעמד.

עתה אפרט להלן את נימוקי לדחיית העתירה.

כתב האישום וטענות הצדדים

3. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 23.1.20 החזיק הנאשם במחסן בחצר ביתו שבעיר טייבה רובה צייד ו-7 כדורי תחמושת תואמים (להלן: "הנשק"). במעשים המיוחסים לו הואשם הנאשם בעבירה של החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

4. באי כוח הנאשם, עוה"ד אורי בר עוז ועוה"ד נדיר ברנסי, שטחו את טענות ההגנה לכפירת הנאשם במיוחס לו. נטען כי הגם שהנאשם הודה בחקירתו באזהרה כי הנשק שייך לו, ואף שזה נתפס במחסן שבחצר ביתו-הודאת הנאשם היא הודאת שווא, כפי שטען כבר בדיון הראשון בבקשה להארכת מעצרו.

5. עוד טענו ב"כ הנאשם, וזה העיקר לענייננו, כי הידיעה, כעולה מהפרפרזה שנמסרה להגנה, הצביעה על

עמוד 1

החזקת נשק על-ידי אביו ואחיו של הנאשם - ובכך יש בה לתמוך בהגנתו. מכאן נטען כי חשיפת זהות המקור חיונית להגנת הנאשם, משום שיכול שבאפשרותו של המקור לשפוך אור על מחזיק הנשק, ויכול שהמקור הוא הבעלים של הנשק. לתמיכה בטענתם הגישו ב"כ הנאשם החלטה שניתנה לאחרונה בת"פ (שלום רמלה) 5196-07-20 **מדינת ישראל נ' ברזילי ואח'** (17.11.20).

6. ב"כ המאשימה, עוה"ד קובי לן, עוה"ד חן שפירא ועוה"ד דניאל דהן, טענו כי החומר החסוי אשר גילוי התבקש חוסה תחת תעודת חסיון מחמת העניין הציבורי החשוב בהגנה על שלומם של בני אדם, ועל-מנת שלא לפגוע בשיתוף הפעולה של הציבור עם משטרת ישראל. לגופו של עניין נטען כי אין בחומר החסוי כדי לסייע להגנת הנאשם ולכן יש לדחות את העתירה.

דין והכרעה

7. פסיקת בית המשפט העליון דנה בסוגיית גילויין של ראיות חסויות מטעמים של אינטרס ציבורי, שהמקור הנורמטיבי לחסיונם קבוע בסעיף 45(א) לפקודת הראיות, בנוסחו בתיקון 17 לפקודה שהתקבל במקביל לתיקון 75 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ"), כדלקמן:

"45 (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדן בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי - כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.

(ב) אין בבירור עתירה כאמור בסעיף קטן (א) כדי לעכב את הדיון בהליך העיקרי למעט במקרים שבהם הכרעה בעתירה נחוצה להמשך הדיון. [...]"

8. כעולה מנוסח הסעיף, תנאי ראשוני בבחינת שאלת גילוי הראיה הוא כי בית המשפט השתכנע כי החיסיון "משרת עניין ציבורי חשוב", אחרת ממילא אין בסיס לחסות את הראיה המבוקשת.

וכך נקבע, למשל, בע"פ 889/96 **מאזריב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1), 433:

"בשלב ראשון בוחן בית המשפט אם המדובר הוא, אמנם ב'עניין ציבורי חשוב', אם לאו. אם מגיע הוא לכלל מסקנה כי אין לדעתו 'עניין ציבורי חשוב', כי אז יורה על הסרת החסיון, חד וחלק. ואילו אם מגיע הוא לכלל מסקנה כי יש, לדעתו, 'עניין ציבורי חשוב', כי - אז עובר הוא לשלב הבא, והוא, לבחינת השאלה האם תיפגע זכותו של הנאשם למשפט הוגן?"

עם זאת יובהר, כי מטרתו המרכזית של תיקון 17 לפקודת הראיות בשילוב עם תיקון 75 לחסד"פ היא מניעת פגיעה

במערך המודיעין, וזאת על-ידי צמצום החומר המודיעיני שנמסר להגנה, כל עוד שהדבר לא פוגע בהגנת הנאשם שהוא אינטרס הבכורה בהליך הפלילי (ע"פ 2403/20 **מדינת ישראל נ' פלוני ואח'** (9.11.20)).

9. ולעניינו, אין צורך להכביר מילים על אודות הסיכון הממשי הנשקף לביטחונם ושלומם של מי שמשמשים מקורות מודיעין. חשיפת זהותם עלולה להביא לסכנה מוחשית ולפגיעה בהם, פשוטו כמשמעו. לכך מתווסף הסיכון המובנה בחשיפת מקורות אשר עלול לשבש את פעילות המשטרה. אשר על כן, העניין הציבורי בחיסיון זהות המקור שמסר את הידיעה הוא משמעותי.

וכך נקבע בע"פ 462/07 **מדינת ישראל נ' חמאד ואח'** (20.2.07):

"אין כלל ספק כי חשיפת זהותו של מודיע עלולה לגרום לפגיעה - ולעתים קשה - בעבודת המשטרה, שהרי חשיפה זו כרוכה פעמים רבות בסכנה מוחשית לחייו של המודיע, ומותר להניח כי מעטים יהיו מוכנים לחשוף את עצמם בפני סכנה זו."

10. לצד זאת, עקרון-העל בבחינת ראיות חסויות קובע כי הכף תיטה להעדפת עניינו של נאשם על-פני החיסיון והאינטרס הציבורי, מקום שהראיה החסויה עלולה להביא להרשעת חף מפשע או להקים ספק סביר באשמתו (ע"פ 459/95 **אבו רמאדן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3), 775 (1996)).

11. בבחינת הראיה החסויה יש לשאול האם היא **"חיונית להגנת הנאשם"** - קרי, כי היא בעלת "פוטנציאל ראייתי מזכה", בקנה מידה אובייקטיבי, כי אז יש לחשוף אותה. ואם אין מדובר בראיה חיונית אך בכוחה **"לסייע להגנת הנאשם"** - כי אז בית המשפט נדרש לערוך איזון בין מידת התועלת להגנת הנאשם לבין עוצמת האינטרס הציבורי המוגן (בש"פ 838/84 **ליבני נ' מדינת ישראל**, פד"י לח(3) 729; דנ"פ 1424/01 **מדינת ישראל נ' דרויש חמדאן**, (23.04.01); בש"פ 3921/19 **ח'לף נ' מדינת ישראל** (4.7.19)).

מן הכלל אל הפרט

12. שקלתי את טענות הצדדים תוך מתן דגש לטענת הנאשם לפיה הוא מסר הודאת שווא בעת חקירתו במשטרה ו"לקח על עצמו את התיק", וכן בחנתי את החומר החסוי מנקודת מבטה של ההגנה. לא מצאתי כי יש בחשיפת זהות מוסר הידיעה או במסירת מועדה המדויק של הידיעה ראיה חיונית להגנה, ואף לא כזו שתצמצם ממנה תועלת שולית.

13. ראשית, יש לומר כי הפרפרזה שנמסרה להגנה רחבה בתוכנה ובחשיפת מועד קבלתה, כמפורט להלן:

"מועד מסירת המידע: 12/2019."

תוכן הידיעה: מחמוד וסעיד מסאורה תושבי טיבה מחזיקים ברשותם אמל"ח מסוג M-16 ואקדח. את הנשקים הם מחביאים בבתי שלהם ובחצר הבית."

14. אומנם הצדק עם באי כוחו של הנאשם כי תוכן הפרפרזה יכול שיסייע לנאשם בהגנתו - אך זה הרי נמסר לידי, עמוד 3

ויעשו בו הסניגורים כחוכמתם. ואולם, אין בתוכן הידיעה כדי ללמד מניה וביה על חיוניות זהות המקור להגנה, ועוד פחות מכך בנוגע למועדה המדויק של מסירת הידיעה.

15. בהיבט של זהות המקור, נחה דעתי מהתשובות שניתנו על-ידי קצין המודיעין ומחשיפת החומר הסודי בפניי במעמד צד אחד (אשר סומן על-ידי במ/1 עד במ/3, והוחזר לקמ"ן), כי אין עסקין בראיה חיונית להגנת הנאשם. לא מצאתי בזהות המקור אף לא תועלת שולית לניהול הגנתו של הנאשם, ובוודאי שבכך אין לגבור על האינטרס הציבורי המובהק בחיסיון מקורות. מטבע הדברים לא אוכל להרחיב בהנמקתי זו מעבר לאמור.

16. למעלה מזאת, החיפוש בבית הנאשם בוצע ביום 23.1.20, שבועות מספר לאחר קבלת הידיעה ולאחר הוצאת צו החיפוש מיום 31.12.19. מעיון בפרפרזה לעיל עולה כי קיימת שונות בין תוכנה לנשק שנתפס. בעוד שהמקור מסר ידיעה על שני כלי נשק ספציפיים - אקדח ורובה M-16, בפועל נתפס רובה צייד. כלומר, מלכתחילה התייחסה הידיעה לכלי נשק שונים בתכלית מרובה הצייד שנתפס (ויובהר כי מעיון בתיעוד רובה הצייד שנתפס, ניתן להתרשם כי זה אינו דומה לרובה M-16, ולכן לא אוכל לקבל טענת ההגנה כי יכול שהמקור טעה בזיהוי כלי הנשק, מה גם שהמקור התייחס בידיעה שמסר גם לאקדח).

17. העובדה כי המקור לא מסר ידיעה על רובה צייד, אלא סיפר שבועות קודם לחיפוש על שני כלי נשק אחרים, מדברת בעד עצמה - אף מבלי להתייחס לחומר החסוי. קרי, כי חשיפת זהותו של מוסר הידיעה לא תוכל להוביל לראיה בעלת "פוטנציאל מזכה", היות שהרובה שנתפס הוא לא הנשק אליו הוא התייחס בידיעתו. על כן במדרג הראשון של בחינת החומר החסוי - אין עסקין "בחומר חיוני" להגנת הנאשם.

בתוך כך גם במדרג השני שנקבע בפסיקה, "התועלת" שעשויה לצמוח להגנה ממסירת זהות מוסר המידע שולית ביותר, אם בכלל. מטעם זה לא מצאתי צורך לבחון את מאזן האינטרסים של הנאשם בחשיפת זהות המקור, אל מול העניין לציבור שבהותרת החיסיון על כנו.

סוף דבר, מכל הטעמים הללו מצאתי לדחות את העתירה.

ניתנה היום, י"ז אדר תשפ"א, 01 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.